II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA KOMISJON

KOMISJONI TEATIS

Komisjoni tõlgendav teatis komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/815 (Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu määrus – ESEFi määrus) kohaste majandusaasta aruannete koostamise, auditeerimise ja avaldamise kohta

(2020/C 379/01)

1. **Sissejuhatus**

Käesoleva tõlgendava teatise eesmärk on selgitada teatavaid liidu õiguse sätteid, mis käsitlevad komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/815 (Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu määrus – ESEFi määrus) ([1]) kohaste finantsaruannete koostamist, auditeerimist ja avaldamist. Need ELi sätted tulenevad direktiivist 2004/109/EÜ, ([2]) mida on muudetud direktiiviga 2013/50/EL (läbipaistvusdirektiiv), direktiivist 2006/43/EÜ, ([3]) mida on muudetud direktiiviga 2014/56/EL (auditidirektiiv), ja direktiivist 2013/34/EL (raamatupidamisdirektiiv) ([4]).

Käesolevas dokumendis esitatud avaldused ja arvamused kajastavad Euroopa Komisjoni seisukohta. ELi toimimise lepingu kohaselt kuulub Euroopa Liidu institutsioonide aktide tõlgendamine Euroopa Kohtu ainupädevusse.

ESEFi määrusega on kehtestatud emitentidele, kelle väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel, majandusaasta aruannete jaoks ühtne elektrooniline aruandlusvorming. Sellega on sätestatud üldeeskirjad läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõike 2 kohaste majandusaasta aruannete vormingu kohta ([5]) ja erieeskirjad majandusaasta aruannetega hõlmatud finantsaruannete märgistamise kohta. Seda ei kohaldata läbipaistvusdirektiivi artikli 5 kohastele poolaasta vahearuannetele.

ESEFi määrusega on sätestatud järgmised põhinõuded.

i) Emitendid koostavad ja avalikustavad oma majandusaasta aruanded XHTML-vormingus (eXtensible HyperText Markup Language).

([1]) Komisjoni 17. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/815, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühtne elektrooniline aruandlusvorming (ELT L 143, 29.5.2019, lk 1). Selle delegeeritud määrusega täiendatakse direktiivi 2004/109/EL (muudetud direktiiviga 2013/50/EL) artikli 4 lõiget 7.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EL läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38), muudetud direktiiviga 2013/50/EL.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

([5]) Artikli 4 lõikes on 2 sätestatud, et majandusaasta aruanne peab koosnema auditeeritud finantsaruandest/raamatupidamisaruandest, tegevusaruandest ja emitendi eest vastutavate isikute kinnitustest.

ii) Emitendid, kes koostavad konsolideeritud finantsaruanded vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele (IFRS) kas määruses (EÜ) nr 1606/2002 sätestatud IFRSi kohaselt (ELi heaks kiidetud IFRS) ([6]) või otsuse 2008/961/EÜ artikli 1 esimese lõigu punktis a osutatud IFRSi kohaselt (IASBi heaks kiidetud IFRS), ([7]) peavad:

— märgistama need konsolideeritud finantsaruanded kasutades iXBRL-märgistuskeelt (inlane eXtensible Business Reporting Language);

— märgistama finantsaruannete lisad plokipõhiselt ([8]).

iXBRL-märgistus peab olema kooskõlas ESEFi taksonoomiaga, mis on esitatud ESEFi määruse lisades ja töötatud välja IFRSi sihtasutuse avaldatud IFRSi taksonoomia põhjal.

XHTML-vormingu kombineerimine iXBRL-märgistusega teeb majandusaasta aruanded korraga nii inim- kui ka masinloetavaks, parandades majandusaasta aruannetes sisalduva teabe kättesaadavust, analüüsitavust ja võrreldavust.

Kui ESEF-määrust kohaldama hakatakse, tuleb emitentidel oma läbipaistvusdirektiivi kohase avalikustamiskohustuse täitmiseks kasutada vaid ESEF-vormingus koostatud majandusaasta aruandeid ([9]).

Komisjonil on hea meel tõdeda, et mitu liikmesriiki on muutnud või muutmas oma siseriiklikke eeskirju, et need vastaksid täielikult ESEF-vorminguga seotud nõuetele liidu õiguses. Komisjon julgustab kõiki liikmesriike seda protsessi vajadust mööda ja õigeaegselt lõpule viima.

Käesoleva teatise sisu on asjakohane niivõrd, kuivõrd ESEFi määrust on hakatud kohaldama ([10]).

2. **Selgitused auditit käsitlevate kehtivate liidu sätete kohta**

2.1. *Kas vannutatud audiitorid on kohustatud esitama auditiarvamuse selle kohta, kas majandusaasta aruannetes sisalduvad finantsaruanded vastavad ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele?*

Liidu õiguse kohaselt peavad vannutatud audiitorid ([11]) esitama auditiarvamuse selle kohta, kas majandusaasta aruannetes sisalduvad finantsaruanded vastavad ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele, st ESEFi määruse finantsaruannete suhtes kohaldatavatele sätetele.

Selline järeldus tuleneb järgmisest õiguslikust analüüsist.

i. Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõike 7 kohaselt peavad emitendid, kelle väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel, koostama oma majandusaasta aruanded ühtses elektroonilises aruandlusvormingus. Ühtsele elektroonilisele aruandlusvormingule esitatavad nõuded on kehtestatud ESEFi määruses, milles on sätestatud eeskirjad majandusaasta aruannete kohta tervikuna ([12]) ning täpsemad eeskirjad neis sisalduvate finantsaruannete märgistamise kohta ([13]).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1) (IASi määrus).

([7]) 2008/961/EÜ: komisjoni 12. detsembri 2008. aasta otsus teatavate kolmanda riigi raamatupidamisstandardite ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kasutamise kohta konsolideeritud finantsaruannete/raamatupidamisaruannete koostamisel kolmandate riikide väärtpaberiemitentide poolt (ELT L 340, 19.12.2008, lk 112).

([8]) Seda nõuet rakendatakse järk-järgult vastavalt ESEFi määruse II lisale.

([9]) Läbipaistvusdirektiivis on sätestatud avalikustamise nõuded igasuguse „korraldatud teabe“ kohta, mille alla kuuluvad ka majandusaasta aruanded. Lisaks sellele võivad emitendid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määruse (EL) 2017/1129 (mis käsitleb väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ (ELT L 168, 30.6.2017, lk 12) (prospektimäärus)) artikli 9 lõikele 12 lisada majandusaasta aruanded oma universaalsesse registreerimisdokumenti. Selliste emitentide puhul võib pidada läbipaistvusdirektiivi kohast majandusaasta aruande avalikustamise kohustust täidetuks ainult siis, kui on täidetud teatavad tingimused. Need tingimused hõlmavad muu hulgas seda, et universaalsesse registreerimisdokumenti lisatav majandusaasta aruanne peab vastama läbipaistvusdirektiivi artikli 4 nõuetele (sealhulgas ESEF-vorming).

([10]) Vt ESEFi määruse artikkel 8.

([11]) Käesolevas dokumendis esinevat mis tahes viidet *„vannutatud audiitoritele“* käsitatakse viitena *„vannutatud audiitoritele või audiitorühingutele“*.

([12]) Vt ESEFi määruse artikkel 3.

([13]) Vt ESEFi määruse artiklid 4, 5 ja 6.

ii. Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõikes 4 on sätestatud, et emitentide finantsaruandeid/raamatupidamisaruandeid auditeeritakse vastavalt raamatupidamisdirektiivile ([14]). Raamatupidamisdirektiivi artikli 34 lõike 1 kohaselt auditeerivad avaliku huvi üksuste finantsaruandeid vannutatud audiitorid. Selliste üksuste hulka kuuluvad muu hulgas emitendid, kelle väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel ([15]).

iii. Auditidirektiivi artikli 28 kohaselt esitavad vannutatud audiitorid oma auditi tulemused auditiaruandes. Kõnealune auditiaruanne peab sisaldama vannutatud audiitori auditiarvamust järgmise kohta: i) kas finantsaruanne/raamatupidamisaruanne annab õige ja õiglase ülevaate kooskõlas finantsaruannete/raamatupidamisaruannete koostamise õigusraamistikuga; ii) „vajaduse korral", kas finantsaruanne/raamatupidamisaruanne vastab „kohustuslikele/põhikirjajärgsetele nõuetele" ([16]).

iv. Auditidirektiivi artikli 28 lõike 2 punkti c alapunktis ii kasutatud mõiste „kohustuslikud/põhikirjajärgsed nõuded" tähendab mis tahes õiguslikke nõudeid, mis on kehtestatud liidu ja/või riigi tasandil finantsaruannete koostamiseks. ESEFi määruse põhjenduses 11 on sõnaselgelt kirjas, et ESEFi määruses sätestatud nõuded on „kohustuslikud nõuded".

v. Auditidirektiivi artikli 28 lõike 2 punkti c alapunktis ii kasutatud väljend „vajaduse korral" tähendab, et kui liidu ja/või siseriikliku õigusega on ette nähtud finantsaruannete suhtes kohaldatavad kohustuslikud nõuded, kontrollivad vannutatud audiitorid finantsaruande vastavust nimetatud kohustuslikele nõuetele ja esitavad auditiarvamuse.

Seepärast peavad vannutatud audiitorid kontrollima finantsaruannete vastavust mis tahes kohaldatavatele õiguslikele nõuetele, sealhulgas ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele, nagu on selgitatud allpool küsimuses nr 2.2, ning esitama auditiarvamuse selle kohta, kas finantsaruanded on kõnealuste nõuetega vastavuses.

Seda õiguslikku analüüsi toetavad börsil noteeritud äriühingute finantsaruannete koostamist, avaldamist ja auditeerimist reguleerivate liidu õigusaktide põhjendustes sätestatud poliitilised eesmärgid. Need poliitilised eesmärgid seisnevad järgmises:

i) suurendada finantsaruannete võrreldavust ja üldsuse usaldust nende vastu ([17]);

ii) tagada ELi reguleeritud turgudel noteeritud väärtpabereid omavate äriühingute finantsaruandluse läbipaistvuse ja võrreldavuse kõrge tase ([18]);

iii) kaitsta äriühingu kolmandate isikute huve ([19]);

iv) tagada ühtlustatud lähenemisviis kohustuslikule auditeerimisele ([20]);

v) tagada investorite kõrgetasemelise kaitse kogu ühenduses ([21]) ning

vi) muuta aruandlus lihtsamaks ning hõlbustada äriühinguid käsitleva teabe kättesaadavust, analüüsi ja võrreldavust ([22]).

Selleks et tagada siseturu terviklikkus ning finantsaruannete ja majandusaasta aruannete kõigi kasutajate kaitsetaseme ühtlus, tuleks kasutajatele tagada samal tasemel kaitse olenemata sellest, kas nad tutvuvad finantsaruannetes sisalduva teabega skaneeritud paberdokumentide või elektrooniliselt struktureeritud dokumentide vahendusel.

([14]) Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõikes 4 viidatakse nõukogu neljanda direktiivi 78/660/EMÜ (EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11) artiklitele 51 ja 51a ning nüüd raamatupidamisdirektiiviga kehtetuks tunnistatud nõukogu seitsmenda direktiivi 83/349/EMÜ (EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1) artiklile 37 (vastavad sätted on raamatupidamisdirektiivi artikli 34 lõige 1, artikli 34 lõige 2 ja artikkel 35).

([15]) Vt raamatupidamisdirektiivi artikli 2 lõike 1 punkt a.

([16]) Vt auditidirektiivi artikli 28 lõike 2 punkti c alapunkt ii, mida kohaldatakse mitte ainult üksikute finantsaruannete/raamatupidamisaruannete, vaid ka konsolideeritud finantsaruannete/raamatupidamisaruannete suhtes (nagu on sätestatud sama artikli lõikes 5).

([17]) Raamatupidamisdirektiivi põhjendus 55.

([18]) Määruse (EÜ) nr 1606/2002 põhjendus 3.

([19]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiivi (EL) 2017/1132 (äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 46) (äriühinguõiguse direktiiv)) põhjendus 7.

([20]) Auditidirektiivi põhjendus 3.

([21]) Läbipaistvusdirektiivi põhjendus 7.

([22]) Direktiivi 2013/50/EL (ELT L 294, 6.11.2013, lk 13) (millega muudetakse läbipaistvusdirektiivi) põhjendus 26 ja ESEFi määruse põhjendus 4.

2.2. *Milliseid ESEFi määruses sätestatud kohustuslikke nõudeid peaksid vannutatud audiitorid oma auditiarvamuse esitamisel kontrollima?*

Selleks et esitada auditiarvamus selle kohta, kas finantsaruanded vastavad nendes sätestatud „asjaomastele kohustuslikele nõuetele", kontrollivad vannutatud audiitorid emitentide finantsaruannete vastavust ESEFi määruse finantsaruannete suhtes kohaldatavatele sätetele ([23]). „Asjaomased kohustuslikud nõuded" on järgmised.

i) Kõik majandusaasta aruandes sisalduvad finantsaruanded koostatakse kehtivas XHTML-vormingus ([24]).

ii) Kõigi konsolideeritud finantsaruannete puhul, mis on koostatud vastavalt IFRSile, kas ELi heaks kiidetud IFRSi või IASBi heaks kiidetud IFRSi kohaselt, ([25]) tuleb pidada silmas järgmist:

   — ESEFi määruse II lisa kohane avalikustatav teave tuleb märgistada, kui selline teave kõnealustes konsolideeritud finantsaruannetes sisaldub;

   — kogu märgistus, sealhulgas II lisas sätestamata vabatahtliku teabe märgistus, peab vastama järgmistele nõuetele:

      — kasutada tuleb XBRL-märgistuskeelt;

      — kasutada tuleb ESEFi määruse VI lisas määratletud põhitaksonoomia elemente, millel on arvestuslikust seisukohast lähim tähendus, välja arvatud juhul, kui kooskõlas ESEFi määruse IV lisaga luuakse laiendtaksonoomia element;

      — teabe märgistus peab vastama ühtsetele märgistuseeskirjadele ([26]).

iii) Muude finantsaruannete kui IFRSi kohaste konsolideeritud finantsaruannete puhul ([27]):

   — kogu emitendi poolt vabatahtlikult või kooskõlas siseriikliku õigusega lisatud teabe märgistus peab vastama järgmistele nõuetele:

      — kasutada tuleb XBRL-märgistuskeelt;

      — kasutatakse selle liikmesriigi esitatud taksonoomiat, kus emitent on asutatud;

      — teabe märgistus peab vastama ühtsetele märgistuseeskirjadele ([28]).

2.3. *Kas auditiarvamus selle kohta, kas finantsaruanded vastavad ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele, tuleb lisada auditiaruandesse või esitada eraldi aruandes?*

Auditiarvamus selle kohta, kas finantsaruanded vastavad ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele, lisatakse auditiaruandesse.

Auditidirektiivi artikli 28 kohaselt esitavad vannutatud audiitorid oma auditi tulemused auditiaruandes. Artikli 28 lõike 2 punkti c alapunktis ii on sätestatud, et auditiaruanne peab sisaldama auditiarvamust selle kohta, kas finantsaruanded/raamatupidamisaruanded annavad õige ja õiglase ülevaate kooskõlas asjaomase finantsaruandluse raamistikuga, ning arvamust selle kohta, kas finantsaruanded/raamatupidamisaruanded vastavad kohaldatavatele „kohustuslikele/põhikirjajärgsetele nõuetele". Kõnealusel juhul vastavad „kohustuslikud/põhikirjajärgsed nõuded" ESEFi määruses sätestatud „asjaomastele kohustuslikele nõuetele" (vt vastus küsimusele nr 2.2).

2.4. *Kas auditiaruanne lisatakse ESEFi nõuetele vastavasse majandusaasta aruandesse või esitatakse eraldi dokumendina, mis avaldatakse koos ESEFi nõuetele vastava majandusaasta aruandega?*

Kehtivas liidu õiguses ei ole täpsustatud, kas auditiaruanne tuleks lisada majandusaasta aruandesse või avaldada koos majandusaasta aruandega eraldi dokumendina.

([23]) Juhised selle kohta, kuidas kontrollida ESEFi määruses sätestatud asjaomaste kohustuslike nõuete täitmist, on esitatud Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee väljatöötatud suunistes audiitorite rolli kohta Euroopa ühtses elektroonilises vormingus esitatavate finantsaruannete koostamisel. Suunised on kättesaadavad aadressil https://ec.europa.eu/info/files/191128-ceaob-guidelines-auditors-involvement-financial-statements_en.

([24]) ESEFi määruse artiklit 3, milles nõutakse kogu majandusaasta aruande koostamist XHTML-vormingus, tuleb lugeda koostoimes läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõikega 2, milles on sätestatud, et majandusaasta aruanne sisaldab muu hulgas auditeeritud finantsaruandeid/raamatupidamisaruandeid. XHTML-dokumentide valideerija on vabavarana kättesaadav aadressil http://validator.w3.org/.

([25]) Vt ESEFi määruse artikkel 4.

([26]) Vt ESEFi määruse artikkel 6.

([27]) Vt ESEFi määruse artikkel 5. Neid eeskirju kohaldatakse liikmesriikides asutatud emitentide suhtes.

([28]) Vt ESEFi määruse artikkel 6.

Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõike 4 kohaselt avalikustatakse auditiaruanne „täies mahus koos majandusaasta aruandega". Kui riiklikul ja reguleeritud turu tasandil puuduvad konkreetsed eeskirjad, võib emitent tehnilisi võimalusi juhtumipõhiselt arvesse võttes kasutada meelepärast varianti.

2.5. *Kas kolmandate riikide emitendid on kohustatud avalikustama auditiaruande, mis sisaldab auditiarvamust selle kohta, kas majandusaasta aruannetes sisalduvad finantsaruanded vastavad ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele?*

Läbipaistvusdirektiivi kohaselt peavad kolmandate riikide emitendid avalikustama majandusaasta aruande, mis on koostatud vastavalt kõigile ESEFi määruse nõuetele, ning auditiaruande, mis on koostatud vastavalt auditidirektiivile. See tähendab, et kolmanda riigi emitent peab ise tagama, et tema auditoorid esitavad auditiarvamuse selle kohta, kas majandusaasta aruannetes sisalduvad finantsaruanded vastavad ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele?

Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõikes 4 on sätestatud, et iga emitendi (sealhulgas kolmandate riikide emitentide) majandusaasta aruannetes avaldatavaid finantsaruandeid/raamatupidamisaruandeid auditeeritakse vastavalt raamatupidamisdirektiivi artikli 34 lõikele 1, artikli 34 lõikele 2 ja artiklile 35 (milles viidatakse auditidirektiivi artiklile 28). Nendes sätetes osutatakse vastavalt audiitori kohustusele auditeerida finantsaruandeid ja auditiaruande sisule ([29]). Auditiaruande sisu peab olema kooskõlas auditidirektiivi artikliga 28, mille kohaselt peab audiitor esitama auditiarvamuse selle kohta, kas finantsaruanded/raamatupidamisaruanded vastavad kohustuslikele/põhikirjajärgsetele nõuetele, sealhulgas ESEFi määruses sätestatud asjaomastele kohustuslikele nõuetele.

3. **Selgitused e-allkirja kasutamist käsitlevate liidu sätete kohta**

3.1. *Kas väljaandjad ja/või vannutatud audiitorid võivad vastavalt majandusaasta aruannete ja/või nendes sisalduvate dokumentide ja/või auditiaruannete allkirjastamiseks kasutada elektroonilist allkirja („e-allkiri")?*

Kehtiv liidu õigus ei takista emitentidel ega vannutatud audiitoritel kasutamast majandusaasta aruannete, nendes sisalduvate dokumentide ega auditiaruannete allkirjastamiseks e-allkirja. Kui riiklikul ja reguleeritud turu tasandil puuduvad asjaomased eeskirjad, võivad emitendid ja/või vannutatud audiitorid kasutada meelepärasel viisil kas käsitsi kirjutatud või e-allkirja.

Kuigi läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõikes 4 nõutakse sõnaselgelt, et emitendid avalikustaksid auditiaruande, millele on alla kirjutanud finantsaruannete/raamatupidamisaruannete auditeerimise eest vastutavad audiitorid, ([30]) ei ole liidu tasandil sõnaselget nõuet selle kohta, kas ja kuidas allkirjastada majandusaasta aruandeid või neis sisalduvaid dokumente. Allkirjade suhtes kohaldatavad nõuded võivad siiski olla sätestatud siseriiklikes õigusaktides.

Igal juhul loetakse kooskõlas määruse (EL) nr 910/2014 (e-IDASe määrus) ([31]) artikli 25 lõikega 2, milles on sätestatud, et „kvalifitseeritud e-allkirjal on käsitsi kirjutatud allkirjaga samaväärne õiguslik toime", kvalifitseeritud e-allkirja kasutamine kõnealuste aruannete allkirjastamisel allkirjakohustuse täitmiseks.

4. **Selgitused emitentide kohustust ja vastutust käsitlevate liidu sätete kohta**

4.1. *Kas emitendi haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan vastutab majandusaasta aruannete vastavuse eest ESEFi määruse nõuetele?*

Kooskõlas ESEFi määrusega vastutab majandusaasta aruannete koostamise ja avalikustamise eest emitendi haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan.

Läbipaistvusdirektiivi artikli 7 kohaselt langeb vastutus muu hulgas läbipaistvusdirektiivi artikli 4 kohase teabe koostamise ja avalikustamise eest „vähemalt emitendile või tema haldus-, juhtimis- või järelevalveorganitele". Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõikes 7 nõutakse, et majandusaasta aruanded koostataks ja avalikustataks kooskõlas ESEFi määrusega.

([29]) Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõikes 4 viidatakse direktiivi 78/660/EMÜ artiklitele 51 ja 51a ning direktiivi 83/349/EMÜ artiklile 37. Mõlemad direktiivid tunnistati 2013. aastal raamatupidamisdirektiiviga kehtetuks. Vastavustabeli kohaselt käsitatakse viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivide kõnealustele artiklitele viidetena raamatupidamisdirektiivi artikli 34 lõikele 1, artikli 34 lõikele 2 ja artiklile 35.

([30]) Auditidirektiivi artikli 28 lõikes 4 on samuti sätestatud, et auditiaruande allkirjastab ja kuupäevastab vannutatud audiitor.

([31]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

4.2. *Kas emitendid peavad lisama oma majandusaasta aruandesse avalduse vastutuse võtmise kohta selle eest, et majandusaasta aruanne on kooskõlas ESEFi määrusega?*

Liidu õigus ei takista emitente, kui nad seda soovivad, esitamast majandusaasta aruande osana muu hulgas avaldust vastutuse võtmise kohta selle eest, et majandusaasta aruanne on kooskõlas ESEFi määrusega.

Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõike 2 punktis c on nõutud, et majandusaasta aruanne sisaldaks „emitendi tegevuse eest vastutavate isikute, kelle nimi ja tegevusala tuleb selgelt ära märkida, kinnitust, et nende parima teadmise kohaselt annab vastavalt kehtivatele raamatupidamisstandarditele koostatud finantsaruanne/raamatupidamisaruanne õige ja õiglase ülevaate [...]". Kui riiklikul ja reguleeritud turu tasandil puuduvad asjaomased kehtivad eeskirjad, võivad emitendid käituda meelepärasel viisil. Igal juhul vastutab emitendi haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan selle eest, et majandusaasta aruanne oleks koostatud läbipaistvusdirektiivi artikli 7 kohaselt ja avalikustatud kooskõlas ESEFi määruse nõuetega (vt ka küsimus nr 4.1).

4.3. *Kas emitentidel on lubatud avalikustada majandusaasta aruande täiendavaid versioone, mis ei ole kooskõlas ESEFi määruse nõuetega ja/või mis sisaldavad ESEFi määruse nõuetega kooskõlas olevaid finantsaruandeid, mille vastavust ESEFi määruse nõuetega ei ole vannutatud audiitorid kontrollinud?*

Liidu õigus ei takista emitente avaldamast (näiteks oma veebisaidil) oma majandusaasta aruannete täiendavaid versioone, mis ei vasta ESEFi määruse nõuetele või mis sisaldavad ESEFi määruse nõuetele vastavaid finantsaruandeid, mille vastavust ESEFi määruse nõuetele ei ole vannutatud audiitorid kontrollinud ([32]). Siiski tuleb rõhutada, et need majandusaasta aruande täiendavad versioonid, mis ei vasta ESEFi määruse nõuetele, on mitteametlikud.

Läbipaistvusdirektiivi artikli 4 kohaselt peavad emitendid avalikustama majandusaasta aruande, mis on koostatud kooskõlas ESEFi määrusega. Kui ESEFi määrust kohaldama hakatakse, võimaldab üksnes ESEFi määruse nõuetele vastava majandusaasta aruande ja koos sellega majandusaasta aruandes sisalduvate finantsaruannete auditiaruannete avalikustamine täita emitentidel läbipaistvusdirektiivist tulenevat avalikustamiskohustust. Avalikustada (näiteks emitendi veebisaidil) majandusaasta aruande täiendavaid versioone, mis ei vasta ESEFi määruse nõuetele ja/või mis sisaldavad ESEFi määruse nõuetele vastavaid finantsaruandeid, mis ei ole auditeeritud, ei ole liidu õigusega keelatud, kuid sellest ei piisa läbipaistvusdirektiivi nõuete täitmiseks.

5. **Selgitused liidu sätete kohta, mis käsitlevad ESEFi määruse kohaste dokumentide kasutamist muude liidu kohustuste täitmiseks**

5.1. *Kas emitentidel on lubatud esitada ESEFi määrusega kooskõlas olevaid finantsaruandeid riiklikule äriregistrile, et täita raamatupidamisdirektiivi avaldamiseeskirju?*

Piiratud vastutusega äriühingutel, mille väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel, ei ole liidu õiguses keelatud kasutada ESEFi määruse kohaselt koostatud ja auditeeritud finantsaruandeid muude kui läbipaistvusdirektiivist tulenevate juriidiliste kohustuste täitmiseks. Liidu õigus ei takista seega selliste riiklike ja/või halduseeskirjade rakendamist, mis lubavad emitentidel esitada äriregistrile raamatupidamisdokumentidena ESEFi määrusega kooskõlas olevaid finantsaruandeid.

Raamatupidamisdirektiivi artikli 30 lõikes 1 nõutakse, et piiratud vastutusega äriühingud avaldaksid oma auditeeritud finantsaruanded 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, viidates avaldamiseeskirjade küsimuses direktiivile (EL) 2017/1132 (äriühinguõiguse direktiiv). Äriühinguõiguse direktiivi artikliga 16, mida kohaldatakse piiratud vastutusega äriühingute suhtes, kohustatakse äriühinguid olenemata sellest, kas nende väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel või mitte, esitama riiklikule äriregistrile oma raamatupidamisdokumendid.

Ei raamatupidamisdirektiivis ega äriühinguõiguse direktiivis ole täpsustatud auditeeritud finantsaruannete koostamise ja esitamise vormingut, mis võib olla elektrooniline. Liikmesriikidel ei ole põhimõtteliselt takistatud lubada piiratud vastutusega äriühingutel, kelle väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel, esitada äriregistrile raamatupidamisdirektiivi artikli 30 lõikest 1 ja äriühinguõiguse direktiivi artiklist 16 tulenevate kohustuste täitmiseks ESEFi määrusega kooskõlas olevaid finantsaruandeid.

([32]) Sellised täiendavad versioonid võivad hõlmata näiteks majandusaasta aruandeid, mis on koostatud ESEF-vormingust erinevas vormingus või mis on koostatud ESEF-vormingus, kuid sisaldavad ESEFi määruse nõuetele vastavaid finantsaruandeid, mis on auditeerimata (nt juhul kui ESEFi määruse nõuetele vastav majandusaasta aruanne on avaldatud muus keeles kui selles, milles ESEFi määruse nõuetele vastavad finantsaruanded on auditeeritud).

6. **Selgitused ametlikult kindlaksmääratud süsteemi käsitlevate liidu sätete kohta**

6.1. *Kas ametlikult kindlaksmääratud süsteemidel on lubatud levitada majandusaasta aruandeid muus vormingus kui ESEF-vorming?*

Ametlikult kindlaksmääratud süsteemid peavad vähemalt levitama emitentide esitatud majandusaasta aruandeid ESEFi määruse kohases vormingus.

Läbipaistvusdirektiivi artikli 21 kohaselt peavad liikmesriigid looma ametlikult kindlaksmääratud süsteemid finantsaruannete kesksekssalvestamiseks ja lõppkasutajatele lihtsa ligipääsu võimaldamiseks.